III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

573-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, 26.10.2022 г. — 27.10.2022 г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани на трети страни“

(COM(2022) 650 final)

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка“

(COM(2022) 655 final)

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Привличане на умения и таланти в ЕС“

(COM(2022) 657 final)

(2023/C 75/19)

Докладчик: **José Antonio MORENO DIAZ**

Съдокладчик: **Милена АНГЕЛОВА**

Искане за консултация	Европейската комисия, 26.7.2022 г.
Правно основание	Член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Заетост, социални въпроси и гражданство“
Приемане от секцията	29.9.2022 г.
Приемане на пленарна сесия	26.10.2022 г.
Пленарна сесия №	573
Резултат от гласуването	
(„за“/„против“/„въздържал се“)	179/0/6

1. **Въведение**

1.1. През април 2022 г. Европейската комисия представи пакета за уменията и талантите в съответствие с работната програма на Новия пакт за миграцията и убежището, приет през септември 2020 г. Целта на новия пакет е да се насърчи организираната миграция към Съюза, като се стимулира привличането на таланти и умения по начин, който е от полза както за държавите на произход, така и за приемащите държави. Преразглеждането има за цел също така да поощри една по-ефективна и съгласувана система от права и възможности за заетост за гражданите на държави извън ЕС, пребиваващи в Съюза, като същевременно спомогне за повишаване на привлекателността му като дестинация за квалифицирани граждани на трети държави.

1.2. ЕИСК приветства този пакет, чрез който се възприема конструктивен и последователен подход към миграцията и се отговаря на необходимостта от подобряване на инструментите на Съюза за законна миграция. В условията на ускоряване на цифровия и екологичния преход и в момент, когато недостигът на работна ръка и умения е очевиден във всички сектори на икономическата дейност, ЕИСК подчертава ролята, която законната миграция може да играе за подпомагане на преодоляването на недостига на работна ръка и умения в области с доказана потребност.

1.3. Комитетът вече изрази своята загриженост от факта, че Новият пакт за миграцията и убежището е насочен към управлението на границите и контрола на миграцията, поради което счита за положителен постигнатия напредък в управлението на организираната и законната имиграция.

1.4. ЕИСК оценява факта, че Комисията признава решаващата роля, която мигрантите вече имат в европейската икономика и общество, тъй като те допринасят за задоволяване на нуждите на променящия се пазар на труда и — когато е необходимо — за преодоляване на недостига на работна ръка и умения: много е важно да се промени гледната точка, като миграцията се представи като положително и нормално явление.

1.5. Ето защо ЕИСК приветства факта, че се улеснява притокът на таланти от трети държави, за да се спомогне за задоволяването на тези нарастващи нужди, особено в секторите със структурен недостиг.

1.6. Без да омаловажава значението му, Комитетът предлага да се проучи възможността за свързване на пристигането на работници от държави извън ЕС с нуждите на пазарите на труда на държавите членки, за да се предотврати недостатъчната заетост и лошите условия на труд за новопристигналите работници.

1.7. ЕИСК счита, че е необходимо да се постигне напредък по отношение на новите канали за привличане на таланти в Съюза, но също така отбелязва, че пазарите на труда на държавите членки имат и други нужди; тези нужди изискват да се разработят мерки за тяхното задоволяване наред с мерките, предвидени в предложения пакет. По-специално е важно да се засилят усилията за подпомагане на интеграцията на пазара на труда на безработните и неактивните лица чрез целенасочени мерки за подкрепа.

1.8. Според ЕИСК Комисията следва да бъде по-амбициозна в търсенето на канали за законна и организирана трудова миграция, които да отчитат и лицата, нуждаещи се от международна закрила.

1.9. Комитетът приветства съобщението относно привличането на умения и таланти в ЕС, тъй като счита, че това е стъпка напред в областта на трудовата миграция, която изисква подходящи, реалистични и ефективни инструменти в новите условия.

1.10. ЕИСК счита, че е необходимо да се постигне напредък по отношение на резерва от таланти ([1]), като се започне с първоначалния пилотен проект и пълната версия, която ще стартира следващата година, и посочва, че успехът и обхватът на резерва от таланти ще зависят от използването на подходящи ресурси, за да се направи инструментът достъпен и оперативен. Той приветства и партньорствата в подкрепа на талантите и е на мнение, че те трябва да бъдат разработени в сътрудничество с трети държави. ЕИСК призовава да се въведат подходящи механизми за оценка — гарантиращи видимост и прозрачност при изпълнението на партньорствата в подкрепа на талантите — не само на самите инструменти, но и за определяне на държавите, с които да се сътрудничи: зачитането на принципите на правовата държава и правата на човека трябва винаги да присъства във външните отношения на политиката на Съюза в областта на имиграцията и убежището.

1.11. Въпреки че жените съставляват значителна част от някои ключови сектори, мобилните жени и жените мигранти могат да бъдат подложени на несигурни работни места и неформалната икономика и често са особено уязвими по отношение на дискриминация, социално изключване и липса на възможности за работа и обучение, като освен това са изложени и на малтретиране, насилие и тормоз. ЕИСК счита, че защитата на правата на жените и перспективата за равенство между половете трябва да бъдат интегрирани в по-голяма степен.

1.12. ЕИСК приветства предложението за преразглеждане на Директивата за дългосрочно пребиваващите лица в Европейския съюз. Той изразява задоволство от факта, че предложението улеснява процеса на придобиване на такъв статут чрез натрупване на години, даващи това право, от периодите на престой в различни държави членки, насърчава мобилността в рамките на ЕС и има за цел да разшири равния достъп до социална закрила на гражданите на Съюза, които пребиват дългосрочно в друга държава членка.

([1]) Резервът на ЕС от таланти ще представлява общ за целия ЕС резерв от кандидати от държави извън ЕС, които ще бъдат подбирани въз основа на специфични нива на умения, критерии и изисквания, свързани с миграцията, след проверка на квалификациите на кандидатите. Той ще бъде първата платформа и инструмент за съответствие на равнището на ЕС за тази цел (COM(2022) 657 final).

1.13. ЕИСК приветства преразглеждането на Директивата за единното разрешение, включително целта да се улесни и опрости процесът на кандидатстване и да се гарантира, че единното разрешение не е обвързано с конкретен работодател, въпреки че счита, че е можело да се направи опит за разширяване на набора от права в съответствие със съдържанието на първото предложение за директива, представено през 2011 г.

1.14. Според ЕИСК при преразглеждането от съществено значение е да се подчертае необходимостта от укрепване на равното третиране на работниците, които са граждани на трети държави, по-специално по отношение на условията на труд, свободата на сдружаване и принадлежност и социалноосигурителните обезщетения.

1.15. ЕИСК подчертава също и значението на включването на социалните партньори и други заинтересовани страни в дискусията относно подобряването на управлението на трудовата миграция на равнището на ЕС. За тази цел приветстваме създаването на предложената платформа за диалог на равнището на ЕС.

2. **Общи бележки**

2.1. През април 2022 г. Европейската комисия представи пакета за уменията и талантите в съответствие с работната програма на Новия пакт за миграцията и убежището, приет през септември 2020 г. Пакетът включва преразглеждането на Директива 2003/109/ЕО за дългосрочно пребиваващите лица ([2]), преразглеждането на Директива 2011/98/ЕС за единното разрешение ([3]) и съобщението на Комисията относно привличането на умения и таланти в Съюза ([4]).

2.2. Целта на новия пакет е да се насърчи организираната миграция към Съюза, като се стимулира привличането на таланти и умения по начин, който е от полза както за държавите на произход, така и за приемащите държави. Преразглеждането има за цел също така да поощри една по-ефективна и съгласувана система от права и възможности за заетост за гражданите на държави извън ЕС, пребиваващи в Съюза, като същевременно спомага за подобряване на привлекателността му като дестинация за квалифицирани граждани на трети държави.

2.3. Съобщението относно привличането на таланти и умения има за цел да въведе ред в принципите, регулиращи законната миграция по икономически причини към Съюза. То отразява волята за подобряване на законодателния стълб с двете предложения за преразглеждане, за развитие на партньорства в подкрепа на талантите и за създаване на резерв на Съюза от таланти, както и за напредък в политиката за законната миграция в областта на грижите, младежта и иновациите.

2.4. ЕИСК отбелязва, че в предложението липсва анализ и оценка на причините, поради които действащите директиви за единно разрешение или разрешенията за дългосрочно пребиваване не са били ефективни. Комисията би трябвало да анализира и сподели причините за тези нарушения във функционирането, като установи дали става дума за липса на воля за прилагането им от страна на държавите членки или за прекомерна бюрокрация, наред с други причини, за да се предотврати повтарянето на същите проблеми в бъдеще.

2.5. Предложението за преразглеждане на Директивата за единното разрешение дава възможност да се разшири достъпът до този инструмент и да се улесни участието на работници от държави извън ЕС на пазара на труда, като същевременно се консолидират присъщите му права и се постигне напредък в хармонизирането на неговото прилагане в държавите членки.

2.6. Предложеното преразглеждане на Директивата на ЕС за дългосрочно пребиваващите лица също има за цел да подобри нейното прилагане в различните държави членки, като същевременно улесни мобилността в рамките на Съюза чрез опростяване на процеса и намаляване на изискванията относно времето за получаване на разрешения за дългосрочно пребиваване.

2.7. Като цяло ЕИСК приветства този пакет, който възприема конструктивен и последователен подход към миграцията, отговаря на необходимостта от подобряване на инструментите на Съюза за законна миграция и подчертава ролята, която тя може да играе за преодоляване на недостига на работна ръка и умения в области, в които има доказана нужда от такива. Комитетът вече изрази своята загриженост, че акцентът в Новия пакт за миграцията и убежището е поставен върху управлението на границите и контрола на миграцията, поради което приветства постигнатия напредък в управлението на организираната и законната имиграция.

2.8. ЕИСК оценява решаващата роля, която мигрантите вече имат в европейската икономика и общество, като допринасят за задоволяване на нуждите на пазара на труда и за преодоляване — при необходимост — на недостига на работна ръка и умения. Ето защо ЕИСК приветства улесняването на притока на таланти от трети държави, за да се отговори на тези нарастващи нужди, особено в секторите със структурен недостиг. Комитетът приветства и действията за привличане на

([2]) COM(2022) 650 final.
([3]) COM(2022) 655 final.
([4]) COM(2022) 657 final.

иновативни и разрастващи се предприятия, които носят значителна добавена стойност за икономиката и обществото на ЕС. Международните научноизследователски проекти остават друг ефективен начин за насърчаване, привличане и задържане на таланти от световна класа. За тази цел е необходимо да се ускори и опрости достъпът до пазара на труда на ЕС за търсените специалисти от трети държави, за да стане Европа по-привлекателна за други части на света. ЕИСК също така насърчава и приветства разработването и прилагането на практически инструменти за по-лесно свързване на таланти от трети държави с потенциални работодатели в държавите членки.

2.9. Необходимо е да се разгледа връзката между притока на чуждестранна работна ръка и нуждите на пазарите на труда в държавите членки. В някои държави от ЕС се наблюдава структурна безработица в определени сектори на заетост и професии, която може да се дължи на несъответствие между предлаганите и търсените умения, липса на привлекателност на определени сектори/професии и опасения относно условията на труд. В тези държави е важно да се направи опит да се подобри привлекателността на такива сектори и професии за работниците на вътрешния пазар (граждани на съответната държава, работници от ЕС и от трети държави с разрешителни за работа), за да се предотврати непълната заетост и лошите условия на труд за новопристигналите работници от държави извън Съюза. Успоредно с това резервът от таланти на ЕС може да спомогне за улесняване на целенасоченото свързване на работници от държави извън ЕС с работни места в Съюза, за да се избегне недостатъчна заетост на тези работници.

2.10. Въпреки че ЕИСК счита за необходимо да се постигне напредък по отношение на новите канали за привличане на таланти в ЕС, той също така посочва, че съществуват и други нужди на пазарите на труда на държавите членки; тези нужди изискват да се разработят мерки за тяхното задоволяване наред с мерките, предвидени в предложения пакет.

2.11. Във връзка с това ЕИСК изразява надежда, че ще може да се постигне напредък (както е планирано с докладите за последващи действия) по отношение на подобряването на Директивата за сезонните работници и Директивата за лицата, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер, което е предвидено за 2023 г. В този смисъл Комитетът подчертава необходимостта, в съответствие с резолюциите на Европейския парламент и своите собствени резолюции, да се работи за гарантиране на защита на сезонните работници и по-специално за борба с трудовата експлоатация, когато такава бъде установена, като за целта се укрепват трудовите инспекции и се увеличава броят им в съответствие с работата на Европейския орган по труда.

2.12. Като се има предвид приемането на **Европейската програма за умения** ([5]) на 1 юли 2020 г., ЕИСК счита, че мигрантите, бежанците и лицата, търсещи международна закрила, следва да бъдат третирани еднакво, независимо от уменията и квалификациите им. Поради това всички работници следва да могат да валидират своите умения и компетентности и да участват в качествена и ефективна професионална подготовка, преквалификация и повишаване на квалификацията, така че да могат да бъдат интегрирани на пазара на труда въз основа на гъвкави процеси на учене, които отговарят на специфичните им потребности, и като се отчитат надлежно различните възрастови групи.

2.13. Според ЕИСК Комисията следва да бъде по-амбициозна в търсенето на канали за законна и организирана трудова миграция, които да отчитат и лицата, нуждаещи се от международна закрила.

2.14. По отношение на студентите от трети държави, които идват в ЕС с образователна цел, следва да се обърне дължимото внимание на безпроблемното им включване на пазара на труда в ЕС, като същевременно се смекчи изтичането на мозъци: би било положително да се включат превантивни мерки като клаузи за етично наемане на работа ([6]), механизми за подпомагане на връщането и реинтеграция в техните държави на произход или да се въведат специални клаузи в това отношение в двустранните споразумения за трудова миграция.

3. **Относно съобщението за привличане на умения и таланти в ЕС**

3.1. В съобщението, представено през април 2022 г., се възприемат препоръките на Пакта за миграцията и убежището от 2020 г. относно законната миграция с цел насърчаване на законодателни и оперативни инициативи в тази област.

3.2. ЕИСК приветства това съобщение, което счита за стъпка напред в областта на трудовата миграция, която изисква подходящи инструменти в новите условия. Във връзка с това Комитетът смята за навременно включването на поредица от конкретни действия за украинските бежанци и също така изразява съжаление, че не са били приложени по-рано за хората, нуждаещи се от международна закрила като цяло, особено по време на кризата, породена от войната в Сирия през 2015 г. ЕИСК е убеден, че действията и инициативата, предприети по отношение на хората, бягащи от Украйна, са повратна точка и в бъдеще следва да бъдат стандарт за действие на ЕС в подобни случаи.

([5]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=bg&catId=89&furtherNews=yes&newsId=9723

([6]) Общи принципи и оперативни насоки за справедливи процедури за назначаване и определяне на таксите за назначаване и свързаните с тях разходи.

3.3. ЕИСК е на мнение, че е необходимо да се постигне напредък по отношение на партньорствата в подкрепа на талантите в сътрудничество с трети държави. Въпреки това той призовава да се въведат адекватни механизми за оценка не само на самите инструменти, но и за определянето на държавите, с които да се сътрудничи. Зачитането на принципите на правовата държава и правата на човека трябва винаги да присъства във външните отношения на политиката на Съюза в областта на имиграцията и убежището. ЕИСК счита също така за необходимо да се проверят и оценят процедурите на вече приключилите пилотни проекти и резултатите от тях, които следва да бъдат взети предвид и използвани при стартирането на нови проекти.

3.4. При представянето на предложението за резерв на ЕС от таланти е важно Европейската комисия да работи с държавите членки и социалните партньори за разработването на резерва по начин, който намалява до минимум бюрокрацията и избягва ненужните усложнения, за да може той да започне да функционира възможно най-бързо. Целта на резерва следва да бъде да спомогне за посрещане на настоящите и бъдещите потребности от умения; той следва да се възползва от възможностите, предлагани от изкуствения интелект и други модерни технологии, по начин, който използва пълноценно уменията и талантите на гражданите на трети държави и допълва ролята на гражданите на държавите членки и трудовата мобилност в рамките на Съюза.

3.5. Като се има предвид острият недостиг на работна ръка и умения, който се усеща от работодателите и който в много случаи е от структурно естество, би било целесъобразно пълната версия на резерва да се стартира въз основа на целенасочен подход за намиране на съответствие в списъците на професиите с недостиг на работна ръка. Като се има предвид значението на това да се гарантира актуалността на националните списъци на професиите с недостиг на работна ръка, Комисията следва да установи възможности за взаимно обучение и партньорски проверки по тази тема.

3.6. Успоредно с разработването на концепцията за резерв от таланти е необходимо да се доразвие, с участието на работодателите и профсъюзите, информацията в реално време относно пазара на труда и уменията, което ще позволи на резерва да функционира успешно. Същевременно от значение е да се подобри капацитетът на Съюза за събиране и тълкуване на сравними и достоверни данни относно необходимостта от миграция от трети държави.

3.7. ЕИСК приветства въвеждането на инструмент за съответствие, който да улесни връзките между търсенето и предлагането на работна ръка. Той счита, че тези стъпки са необходими за набирането на таланти, но отново подчертава реалната нужда от паралелно разглеждане на други сектори на пазарите на труда в държавите членки.

3.8. ЕИСК е съгласен с Комисията, че за успеха на тези инициативи е необходимо сътрудничеството и участието на социалните и икономическите субекти, и е на мнение, че е от съществено значение да се постигне напредък в създаването на възможности за диалог между тях на европейско равнище. Комитетът е привилегирован форум за обсъждане на оперативни и практически въпроси, свързани с трудовата миграция. В този смисъл той следва да участва в конференцията на високо равнище, която Комисията планира за края на 2022 г., относно новата платформа за трудова миграция. ЕИСК подчертава също и значението на включването на социалните партньори и други заинтересовани страни в дискусията относно подобряването на управлението на трудовата миграция на равнището на ЕС. За тази цел приветстваме създаването на предложената платформа за диалог на равнището на ЕС.

3.9. Според ЕИСК проучването на бъдещите възможности за трудовата миграция в сектор като сектора на полагането на грижи е стъпка напред, въпреки че изразява съжаление, че напредъкът по тези въпроси е структуриран около специфични процедури, които нарушават целостта на общата европейска политика в областта на имиграцията и убежището, като по този начин възпрепятстват постигането на цялостна визия. Във всеки случай ЕИСК е съгласен, че е необходимо да се постигне напредък в тези области, като се поставят въпроси като стандартите за етично наемане на персонал и защита на трудовите права.

3.10. Въпреки че жените съставляват значителна част от повечето ключови сектори, мобилните жени и жените мигранти могат да бъдат подложени на несигурни работни места и неформалната икономика и често са особено уязвими на дискриминация, социално изключване и липса на възможности за работа и обучение, като освен това са изложени и на малтретиране, насилие и тормоз. ЕИСК счита, че защитата на правата на жените и перспективата за равенство между половете трябва да бъдат интегрирани в по-голяма степен.

3.11. ЕИСК приветства и насърчаването на схемите за младежка мобилност, но отново изтъква необходимостта да се гарантира мобилност и интеграция на пазара на труда, които да защитават трудовите права на по-младите работници, които понякога са изправени пред по-лоши условия на труд (временна заетост, ниско заплащане и др.). В същия дух следва да се създадат специфични мерки за работниците с увреждания за улесняване на пълноценното им интегриране.

3.12. Комитетът приветства инициативата да се проучат възможностите за приемане на иновативни предприемачи от държави извън ЕС. Във връзка с това той счита за положително, че тези схеми за приемане се проучват в контекста на цифровата и устойчивата икономика, но е на мнение, че ако са правилно структурирани, те могат да имат широк обхват и за улесняване на навлизането на различни други професионални профили в държавите от ЕС.

4. **Относно преразглеждането на Директивата за дългосрочно пребиваващите лица в Съюза**

4.1. ЕИСК приветства това предложение за директива, което има за цел да укрепи статута на дългосрочно пребиваващ в Съюза чрез подобряване на начина на придобиване на такъв статут, особено в случаите на пребиваване във втора държава членка. Комитетът приветства също и факта, че предложението има за цел да разшири равния достъп до социална закрила, така че да обхване гражданите на ЕС, които пребиват дългосрочно в друга държава членка. ЕИСК приветства и опита да се гарантира равно третиране и да се улесни достъпът до информация относно събирането на семейството във връзка с тази директива.

4.2. Дългосрочното пребиваване в Съюза е един от основните инструменти на европейската политика в областта на имиграцията и убежището. Приетите през 2003 г. процедури за придобиване на право на дългосрочно пребиваване в Съюза се развиха неравномерно в Съюза и предложеното от Комисията преразглеждане има за цел да създаде по-съгласувана система.

4.3. Гражданите на ЕС могат да кандидатстват за разрешение на дългосрочно пребиваване след петгодишно пребиваване във втора държава членка — разпоредба, която се запазва в предложената преработена директива. Предложението има за цел да улесни мобилността в рамките на Съюза на лицата с този вид пребиваване, като намали изискването за периода на пребиваване на три години. Освен това предложението включва кумулативни периоди на пребиваване в различни държави членки.

4.4. ЕИСК счита, че предоставянето на възможност на кандидатите да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки, за да изпълнят изискванията за дългосрочно пребиваване в Съюза, е стъпка напред, въпреки че според него е необходимо да се подобрят механизмите за мониторинг и координация на тази разпоредба в различните държави членки.

4.5. ЕИСК приветства включването на различни модели на пребиваване, като например пребиваване с цел обучение, международна закрила и временно пребиваване. Краткосрочните визи са изключени, въпреки че те биха могли да бъдат разгледани в рамките на разпоредбата, ако кандидатът може да докаже редовни трудови правоотношения или други подобни.

4.6. ЕИСК приветства също така укрепването на правата, свързани с дългосрочното пребиваване в Съюза и с членовете на семейството, включително правото на работа и преместване в друга държава членка или на смяна на работата и преместване в друга държава членка. Комитетът счита за особено интересен факта, че съгласно предложения нов член не трябва да се взема предвид положението на националния пазар на труда при разглеждането на молби за дългосрочно пребиваване във втора държава членка (т.е. когато вече е получено разрешение за дългосрочно пребиваване в Съюза) както за заети, така и за самостоятелно заети лица.

4.7. ЕИСК приветства опростяването на възможността да се започне работа и учене най-късно до 30 дни след подаване на молба за дългосрочно пребиваване във втора държава членка. Той приветства също така признаването на правото на упражняване на регламентирана професия (на дългосрочно пребиваващ във втора държава членка) при същите условия като гражданите на ЕС.

4.8. ЕИСК признава, че е важно държавите членки да гарантират на дългосрочно пребиваващите в Съюза (и на членовете на техните семейства) същите свободи и права, както на лицата със статут на постоянно пребиваващи в страната. Положителен е фактът, че държавите членки също гарантират, че за обработването на молбата си кандидатите за разрешение за дългосрочно пребиваване в Съюза не трябва да заплащат по-високи такси от кандидатите за национални разрешения за пребиваване.

4.9. ЕИСК счита, че правото на живот като семейство е основен въпрос, който улеснява социалната интеграция: поради това той приветства премахването на административните и бюрократичните пречки, по-специално условията за интеграция на дългосрочно пребиваващите лица. Той приветства и автоматичното придобиване на статут на дългосрочно пребиваващи за родени (или осиновени) в ЕС деца на дългосрочно пребиваващи родители.

5. **Относно преразглеждането на Директивата за единното разрешение**

5.1. ЕИСК приветства преразглеждането на действащата Директива за единното разрешение, с което се внасят редица подобрения в нея:

— съкращаване на срока на процедурата за издаване на разрешение на четири месеца;

— фактът, че процедурата може да бъде стартирана както от държавата по произход, така и от приемащата държавата членка;

— Директивата обхваща и чуждите граждани, работещи чрез агенции за временна заетост;

— възможността за смяна на работодателя по време на срока на валидност на разрешението, въпреки че се запазва възможността за отказ от страна на правителството;

— фактът, че единното разрешение не може да бъде отнето за период от поне три месеца, след като притежателят му е останал безработен, което осигурява стабилност и подобрява качеството на заетостта и условията на труд на работниците мигранти;

— разширяването на обхвата на Директивата за единното разрешение, така че да включва и лицата, ползващи се с временна закрила;

— фактът, че се търсят начини за предоставяне на информация за правата, свързани с единното разрешение.

5.2. Въпреки това ЕИСК счита, че е пропусната възможност да не се разшири наборът от права в съответствие със съдържанието на първото предложение за директива, представено през 2011 г. Това се отнася за въпроси като достъпа до обезщетения за безработица, като Комитетът все пак подчертава, че е важно да се позволи на държавите членки да разполагат с известна гъвкавост в тази област, както е предвидено в действащата директива. Освен това той изразява съжаление, че не е проучена възможността за разширяване на обхвата на директивата, така че да включва мигрантите, които са на временна работа.

5.3. ЕИСК счита, че е от съществено значение при преразглеждането да се подчертае необходимостта от укрепване на равното третиране на работниците, които са граждани на трети държави, по-специално по отношение на консултациите относно социалните права и условията на труд, свободата на сдружаване и принадлежност и социалноосигурителните обезщетения с цел улесняване на трудовата интеграция при равни условия.

5.4. ЕИСК подкрепя призива към държавите членки да разработят подходящи механизми за оценка на риска, инспекции и санкции, както и за наблюдение на работодателите. Въпреки това той отбелязва, че тъй като инспекциите по труда са от национална компетентност, съобщенията и инструментите за мониторинг, които могат да бъдат разработени на равнището на ЕС, следва да бъдат засилени в съответствие с мандата на Европейския орган по труда ([7]).

5.5. ЕИСК счита, че следва да се постигне по-нататъшен напредък в защитата на работниците мигранти, които използват механизмите на инспекцията по труда за подаване на жалби. Без механизми за предотвратяване на използването на жалбите по трудови въпроси за целите на контрола на миграцията съществува риск работодателите да наказват лицата, които съобщават за експлоататорски условия на труд, с отрицателни последици за техния статут на пребиваване. В това отношение мерките за борба с трудовата експлоатация трябва да бъдат доразвити и по-добре прилагани.

Брюксел, 26 октомври 2022 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Christa SCHWENG

([7]) https://www.ela.europa.eu/en/what-we-do.